

Warszawa, dnia 18 maja 2004 r.

KANCELARIA SENATU
BIURO LEGISLACYJNE

Opinia do ustawy z dnia 14 maja 2004 r. o ratyfikacji Konwencji wyznaczającej państwo odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosków o azyl złożonych w jednym z Państw Członkowskich Wspólnot Europejskich, sporządzonej w Dublinie dnia 15 czerwca 1990 r.

(druk senacki nr 703)

Konwencja będąca przedmiotem ratyfikacji nie mieści się w zakresie prawa wspólnotowego, lecz jest odrębnym aktem prawa międzynarodowego. Zgodnie z art. 21 ust. 1 Konwencji każde państwo, które staje się członkiem Unii Europejskiej, może przystąpić do Konwencji. Co do formy związania się przez Polskę postanowieniami Konwencji, jest nią ratyfikacja za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie w trybie art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis ten wymaga wskazanej formy, jeżeli umowa międzynarodowa dotyczy spraw uregulowanych w ustawie lub w których Konstytucja wymaga ustawy. W związku z tym, że Konwencja dotyczy spraw uregulowanych w ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wybrano ten tryb związania się jej postanowieniami przez Polskę.

W 2003 r. na mocy rozporządzenia Rady Unii Europejskiej nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. materia uregulowana w Konwencji została włączona do systemu prawnego Unii Europejskiej. Tym samym rozporządzenie zastąpiło postanowienia Konwencji. Jednak ze względu na fakt, że Królestwo Danii skorzystało z prawa odmowy związania się aktami prawa unijnego w zakresie m. in. wiz, azylu, imigracji, w stosunkach z tym państwem w dalszym ciągu obowiązuje Konwencja. Z tego powodu niezbędna jest ratyfikacja Konwencji przez Polskę. W związku z tym głównym skutkiem ratyfikacji będzie zobowiązanie Polski do rozpatrywania wniosków złożonych w Danii, na zasadzie wzajemności.

Przedmiot Konwencji związany jest ze swobodnym przepływem osób, w tym także cudzoziemców składających wnioski o azyl. W tym miejscu należy nadmienić, że azylem w rozumieniu Konwencji jest udzielenie statusu uchodźcy w rozumieniu Konwencji dotyczącej statusu uchodźcy (Genewskiej). Konwencja określa zasady rozpatrywania wniosków o azyl

złożonych w jednym z państw członkowskich Wspólnot Europejskich, mając na względzie zapobieżenie wszczynaniu procedury w kilku państwach europejskich oraz niedopuszczenie do sytuacji, gdy żadne państwo nie uważa się za właściwe. Na podstawie Konwencji działa także Komitet składający się z przedstawicieli rządów państw członkowskich. Komitet wydaje decyzje dotyczące zakresu przedmiotowego Konwencji, w tym jej stosowania lub interpretacji. W Polsce organem właściwym w sprawach regulowanych przez Konwencję będzie Prezes Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców, który jest centralnym organem administracji rządowej właściwym m. in. w sprawach nadawania statusu uchodźcy (usytuowanie i kompetencje Prezesa określone zostały w rozdziale 13 ustawy o cudzoziemcach).

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

sporządziła Katarzyna Iwicka